

Rekomendacijos profesinio mokymo paslaugų teikėjams dėl savęs vertinimo priemonės naudojimo

2023

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

TECHIN

QUALIFICATIONS AND VOCATIONAL
EDUCATION AND TRAINING
DEVELOPMENT CENTRE

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir tai nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Nacionalinės agentūros požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei Nacionalinė agentūra negali būti laikoma už juos atsakinga.

Erasmus+ programos projektą „Įsivertinimo kokybės užtikrinimo priemonės sukūrimas neformaliajame suaugusiųjų mokyme“, Nr. 2022-1-LT01-KA220-ADU-000085541.

Turinys

Ivadas	4
1. Susipažinkite su priemone	5
2. Nustatykite suinteresuotąsias šalis ir suburkite komandą	5
3. Savęs vertinimo proceso planavimas.....	6
Planavimo etapas	6
Įgyvendinimo etapas	6
Vertinimo etapas.....	6
Peržiūros etapas.....	6
Duomenų analizė ir refleksija	7
Veiksmų planavimas ir nuolatinis tobulinimas	7
Dokumentavimas ir ataskaitų teikimas.....	8
Grįžtamasis ryšys ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimas	8
Savęs vertinimo klausimynas: Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų kokybės užtikrinimas 9	
1 etapas - planavimas	9
2 etapas - įgyvendinimas.....	10
3 etapas - vertinimas.....	11
4 etapas - tolesni veiksmai.....	12

Įvadas

Parengtomis gairėmis siekiama padėti profesinio mokymo paslaugų teikėjams veiksmingai naudotis savęs vertinimo priemone, kuri pagrįsta EQAVET sistema. Ši priemonė skirta neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų kokybei vertinti ir gerinti. Laikydami šią žingsnių, profesinio mokymo teikėjai gali priimti pagrįstus sprendimus, kad pagerintų suaugusiųjų besimokančiųjų švietimo patirtį ir rezultatus.

Rodiklių naudojimas nustatant siektinus tikslus turi daug teigiamų aspektų, nes jie:

- padeda profesinio mokymo paslaugų teikėjams nustatyti kokybės užtikrinimo tikslus ir prioritetus.
- Tai tikslūs, konkretūs skaičiai, kurie skatina sprendimus priimančius asmenis įgyvendinti tikslus, kad juos būtų galima išmatuoti.
- Galimybė palyginti ir atlikti lyginamąją analizę nacionaliniu, regioniniu ir net tarptautiniu lygmenimis.
- Remti nešališką stebėseną, nes nustatytus tikslus atskaitos parametrus galima sumažinti vertinimo subjektyvumą.
- leidžia nustatyti kompetencijos ir kritines sritis bei padeda priimti sprendimą dėl tinkamiausios politikos ir priemonių, kurias reikia įgyvendinti.
- Suteikia tvirtą pradinį vertinimo tašką. Nesujungus kiekybinių duomenų su kokybine analize, bet kokiam vertinimui gresia subjektyvumo rizika.

Savęs vertinimo priemone siekiama sukurti struktūrizuotą neformaliojo suaugusiųjų mokymosi programų kokybės vertinimo sistemą. Ji pagrįsta EQAVET kokybės užtikrinimo ir tobulinimo ciklu, kuris apima planavimo, įgyvendinimo, vertinimo ir (arba) įvertinimo bei peržiūros ir (arba) peržiūrėjimo etapus.

Pagrindinis savęs vertinimo priemonės tikslas - padėti mokymo paslaugų teikėjams suvokti kokybės užtikrinimo svarbą ir nustatyti būdą, kaip to pasiekti. Naudodamiesi šia priemone paslaugų teikėjai gali nustatyti stipriąsias ir tobulintinas savo neformaliojo suaugusiųjų mokymo programų sritis.

Ši priemonė grindžiama šiais principais:

- *Lankstumas*: Suinteresuotosios šalys gali pasirinkti ir derinti kriterijus pagal savo konkrečius poreikius ir tikslinę auditoriją.
- *Nuolatinis tobulinimas*: Įrankis padeda nuolat gerinti kokybę ir nėra vienkartinis įvertinimas.
- *Įrodymais pagrįstų sprendimų priėmimas*: Naudojant šią priemonę surinkti duomenys turėtų būti naudojami politiniams sprendimams, susijusiems su neformaliojo suaugusiųjų švietimo programomis, priimti.

Nors savęs vertinimas taip pat suteikia vertingų įžvalgų apie programos kokybę, reikia atsižvelgti į tam tikrus iššūkius:

- *Duomenų rinkimas*: Rinkti tikslius ir tinkamus duomenis gali reikėti daug išteklių.
- *Subjektyvumas*: Svarbu užtikrinti subalansuotą ir nešališką vertinimą.
- *Prisitaikymas prie konteksto*: Priemonę gali reikėti pritaikyti prie konkrečių nacionalinių ar regioninių sąlygų.

Priemonėje naudojami EQAVET rodikliai, kurie nėra statiškos kategorijos, o yra tęstinio pobūdžio. Norint atlikti išsamų vertinimą, rekomenduojama kiekybinius duomenis sujungti su kokybine analize. Rezultatai gali būti naudojami nustatant kokybės užtikrinimo tikslus, padedant priimti sprendimus, palengvinant palyginimus ir nustatant tobulintinas sritis.

Susipažinimas su priemone

Prieš pradėdami savęs vertinimo procesą, skirkite laiko susipažinti su savęs vertinimo priemone, pagrįsta EQAVET sistema. Tai reiškia, kad reikia gerai suprasti pateiktą apžvalgą, aprašymą, tikslą, principus ir kriterijus. Labai svarbu gerai suprasti priemonės paskirtį ir tai, kaip ji atitinka EQAVET principus.

Žengę šį pradinį žingsnį, sukursite pagrindą struktūruotam ir pagrįstam požiūriui, kuris padės veiksmingai įvertinti neformaliojo suaugusiųjų mokymosi programas. Tai tarsi tvirti pamatai prieš statant namą - jie užtikrina, kad visa kita eisis sklandžiai. Taigi investuokite šiek tiek laiko į šį pirmąjį žingsnį, kad likusi proceso dalis būtų daug sklandesnė ir veiksmingesnė.

Nustatykite suinteresuotąsias šalis ir suburkite komandą

Labai svarbu nustatyti pagrindines suinteresuotąsias šalis ir sudaryti specialią savęs vertinimo komandą. Šią komandą turėtų sudaryti įvairių suinteresuotųjų šalių grupių, pavyzdžiui, pedagogų, administratorių, besimokančiųjų, pramonės partnerių ir kitų susijusių darbuotojų, atstovai.

Be vidaus suinteresuotųjų subjektų, svarbu įtraukti ir išorės subjektus, pavyzdžiui, savivaldybes. Savivaldybėms tenka svarbus vaidmuo remiant ir palengvinant suaugusiųjų švietimo iniciatyvas savo bendruomenėse. Vietos valdžios įstaigų, bendruomeninių organizacijų ir kitų susijusių įstaigų atstovai gali pateikti vertingų įžvalgų ir išteklių, padedančių pagerinti vertinimo procesą.

Dalyvaujant savivaldybėms, profesinio mokymo paslaugų teikėjas gali naudotis papildomomis žiniomis ir ištekliais, kurie padeda atlikti išsamų ir pagrįstą vertinimą. Toks bendradarbiavimo metodas ne tik sustiprina vertinimo procesą, bet ir bendros atsakomybės jausmą už nuolatinį neformaliojo suaugusiųjų mokymosi programų tobulinimą bendruomenėje.

1. Savęs vertinimo proceso planavimas

Savęs vertinimo proceso suskirstymas į lengvai valdomus etapus yra strateginis metodas, užtikrinantis sistemingą ir organizuotą vertinimą. Šis suskirstymas atitinka EQAVET kokybės užtikrinimo ir tobulinimo ciklą, kurį sudaro planavimo, įgyvendinimo, vertinimo ir (arba) įvertinimo bei peržiūros ir (arba) persvarstymo etapai.

Planavimo etapas

Šiame pradiniam etape nustatykite aiškius ir išmatuojamus savęs vertinimo proceso tikslus ir uždavinius. Nustatykite politiką, procedūras, užduotis ir paskirstykite reikiamus žmogiškuosius išteklius.

Pavyzdys: Profesinio mokymo teikėjas nurodo savo tikslą pagerinti suaugusiųjų švietimo programų kokybę. Tarp tikslų - gerinti besimokančiųjų rezultatus ir didinti jų atitikimą rinkos poreikiams.

Įgyvendinimo etapas

Nustatyti procedūras nustatytiems tikslams ir uždaviniams pasiekti. Tai apima tokias užduotis, kaip partnerystės plėtojimas, suinteresuotųjų šalių įtraukimas, išteklių paskirstymas ir veiklos procedūrų nustatymas.

Pavyzdys: Profesinio mokymo teikėjas bendradarbiauja su vietos įmonėmis, kad suaugusiems besimokantiems suteiktų praktinio mokymo galimybes. Skiriama lėšų atnaujintai mokymosi medžiagai.

Vertinimo etapas

Sukurti duomenų rinkimo ir apdorojimo mechanizmus, kad būtų galima atlikti pagrįstus vertinimus. Įvertinti pasiekimus, palyginti su nustatytais tikslais ir uždaviniais.

Pavyzdys: Apklauskos atliekamos besimokantiems, mokytojams ir pramonės partneriams, siekiant surinkti grįžtamąjį ryšį apie programos veiksmingumą. Siekiant įvertinti besimokančiųjų pažangą, analizuojami pasiekimų įrašai.

Peržiūros etapas

Apdoroję grįžtamąjį ryšį ir vertinimo rezultatus, įtraukite pagrindines suinteresuotąsias šalis į diskusijas ir analizę. Parenkite pokyčių procedūras, daugiausia dėmesio skirdami siekiamiems rezultatams pasiekti ir naujiems tikslams nustatyti.

Pavyzdys: Profesinio mokymo teikėjas surengia peržiūros susitikimą su pedagogais, administratoriais ir socialiniais partneriais. Jie išanalizuoja vertinimo išvadas ir parengia programos tobulinimo veiksmų planus.

Norint užtikrinti, kad kiekvienas etapas būtų tinkamai išnagrinėtas, labai svarbu nustatyti tvarkaraštį. Kiekvieno etapo veiklai skirkite konkrečius terminus, kad būtų galima atlikti išsamų vertinimą be nepagrįsto delsimo. Pavyzdžiui, planavimo etapas gali užtrukti vieną mėnesį, po to du mėnesius - įgyvendinimas ir t. t.

Ne mažiau svarbu *paskirstyti išteklius*. Tai apima biudžeto asignavimus reikalingoms medžiagoms, darbuotojų darbo valandoms ir išorės ekspertams, reikalingiems savęs vertinimo procesui.

Paskyrus atsakomybę, paaiškėja, kas yra atsakingas už kiekvieną savęs vertinimo veiklos aspektą. Taip užtikrinama, kad užduotys būtų atliekamos veiksmingai ir kad visi komandos nariai suprastų savo vaidmenis. Pavyzdžiui, savęs vertinimo grupės vadovas prižiūri planavimo etapą, o įgyvendinimo grupės nariai atlieka su įgyvendinimo etapu susijusias užduotis.

Duomenų analizė ir refleksija

Surinkus duomenis savęs vertinimo proceso metu, labai svarbu atlikti išsamią analizę. Ieškokite tendencijų, dėsningumų ir sričių, kuriose galima atlikti patobulinimus. Apmąstykite šias išvadas ir apsvastykite, kaip jos dera su svarbiausiais jūsų neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos tikslais.

Pavyzdžiui, paimkime profesinio mokymo paslaugų teikėjo pavyzdį. Jie atidžiai analizuoja duomenis ir pastebi, kad įgyvendinus tikslines paramos paslaugas nuolat didėja besimokančiųjų pasitenkinimas sveikatos priežiūros kursais ir gerėja jų rezultatai. Apmąstydami šią teigiamą tendenciją, jie pripažįsta, kad tai daro didelį poveikį jų misijai - teikti aukštos kokybės išsilavinimą.

Veiksmų planavimas ir nuolatinis tobulinimas

Remdamasis nustatytomis tobulintinomis sritimis, profesinio mokymo teikėjas turi parengti išsamų veiksmų planą. Paskirstykite atsakomybę, nustatykite aiškius terminus ir skirkite reikiamus išteklius įgyvendinimui. Įgyvendindami veiksmų planą, būtinai stebėkite, kaip laikui bėgant daroma pažanga.

Profesinio mokymo paslaugų teikėjo veiksmų plane numatyti papildomi dėstytojų mokymai, mentorystės programos sukūrimas ir praktiniam mokymui skirtų simuliacinių laboratorijų integravimas. Šios iniciatyvos priskirtos atitinkamoms grupėms, kurioms nustatyti galutiniai įvykdymo terminai.

Dokumentavimas ir ataskaitų teikimas

Profesinio mokymo paslaugų teikėjai turėtų kruopščiai registruoti visą savęs vertinimo procesą, įskaitant išvadas, veiksmų planus ir rezultatus. Svarbiausia - skaidrumas ir atskaitomybė. Pageidautina rengti išsamias ataskaitas, kuriomis būtų galima dalytis su suinteresuotais šalimis ir kuriose būtų parodyta padaryta pažanga.

Pavyzdžiui, profesinio mokymo įstaigos tvarko išsamią savęs vertinimo pastangų apskaitą, įskaitant išsamius veiksmų planus ir pažangos ataskaitas. Šiomis ataskaitomis jie reguliariai dalijasi su suinteresuotaisiais subjektais, taip parodydami savo įsipareigojimą užtikrinti skaidrumą ir nuolatinį tobulėjimą.

Grįžtamasis ryšys ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

Viso savęs vertinimo proceso metu aktyviai ieškokite suinteresuotųjų šalių atsiliepimų. Jų nuomonė yra neįkainojama tobulinant strategijas ir metodus. Skatinkite nuolatinį bendradarbiavimą su suinteresuotaisiais šalimis, kad užtikrintumėte, jog jų nuomonė būtų vertinama.

Laikydami šiuose išsamių gairių, profesinio mokymo paslaugų teikėjai gali išnaudoti visą savęs vertinimo priemonės potencialą ir nuolat gerinti neformaliojo suaugusiųjų mokymosi programų kokybę. Toks aktyvus požiūris ne tik pagerina suaugusiųjų besimokančiųjų mokymosi patirtį, bet ir prisideda prie platesnių tikslų - skatinti profesinio švietimo ir mokymo kompetenciją.

Pavyzdžiui, profesinio mokymo įstaigai naudojančiai savęs vertinimo priemonę, pastebimai pagerėjo besimokančiųjų rezultatai, programos aktualumas ir partnerystė su darbdaviais. Jų įsipareigojimas užtikrinti kokybę yra pavyzdys kitiems regiono profesinio mokymo teikėjams.

Projekto tikslais parengėme profesinio mokymo teikėjų savęs vertinimo klausimyną pagal siūlomus kriterijus. Kiekvienas profesinio mokymo teikėjas gali šiuos klausimus pakoreguoti arba patikslinti, kad jie geriau atitiktų jūsų konteksto ypatumus. Tai padės užtikrinti, kad savęs vertinimo procesas būtų tiksliai pritaikytas jo konkrečioms poreikiams.

Savęs vertinimo klausimynas: Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų kokybės užtikrinimas

1 etapas - planavimas

1 kriterijus: Tikslų ir uždavinių aiškumas

1. Ar mūsų neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos tikslai yra aiškiai apibrėžti ir konkretūs įgūdžių ar kompetencijų, kurias reikia įgyti, požiūriu?

- Taip
- Ne

2. Ar turime išmatuojamų tikslų su apibrėžtais sėkmės rodikliais?

- Taip
- Ne

2 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

3. Koku mastu atitinkamos suinteresuotosios šalys (pedagogai, besimokantieji, darbdaviai, bendruomenės nariai) dalyvauja planavimo procese?

- Aktyvus dalyvavimas
- Šiek tiek įsitraukęs
- Minimalus dalyvavimas
- Nedalyvauja

4. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip darbo rinkos atstovai dalyvauja nustatant atitinkamus įgūdžius ir kompetencijas?

.....

5. Kaip surinkti informaciją iš besimokančiųjų apie jų švietimo ir karjeros tikslus?

.....

3 kriterijus: Technologijų ir naujovių integravimas

6. Koku mastu integruojame technologijas ir naujoviškus mokymo metodus, kad pagerintume mokymosi patirtį?

- Visiškai integruota
- Iš dalies integruota
- Minimaliai integruota
- Neintegruota

7. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip į mokymo metodą įtraukiame technologijas ar naujoviškus metodus?

.....

8. Kaip naudojamos naujosios technologijos, kad išliktumėte aktualūs ir konkurencingi darbo rinkoje?

.....

2 etapas - įgyvendinimas

1 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

9. Kaip aktyviai įvairios suinteresuotosios šalys (besimokantieji, pedagogai, darbdaviai, bendruomenės nariai) dalyvauja įgyvendinimo procese?

- Aktyviai įsitraukęs
- Šiek tiek įsitraukęs
- Minimalus įsitraukimas
- Nedalyvauja

10. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip darbdaviai dalyvauja rengiant mokymo programą ar organizuojant darbo praktiką?

.....

11. Kaip sužinoti besimokančiųjų nuomonę apie jų pageidavimus dėl mokymo metodų ir mokymosi aplinkos?

.....

2 kriterijus: Išteklių paskirstymas ir panaudojimas

12. Kaip veiksmingai skirstome ir naudojame žmogiškuosius, finansinius ir materialinius išteklius, kad galėtume remti profesinio mokymo programos įgyvendinimą?

- Labai efektyviai
- Vidutiniškai veiksmingai
- Minimaliai veiksmingai
- Neefektyviai

13. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip užtikriname, kad lėšos būtų skiriamos reikalingai įrangai, technologijoms ir medžiagoms?

.....

14. Kaip optimizuoti instruktorių darbo grafiką, kad būtų patenkinti programos poreikiai?

.....

3 kriterijus: j besimokantįjį orientuotas požiūris

15. Kokių mastu mūsų įgyvendinimo procese pirmenybė teikiama besimokančiųjų poreikiams, pageidavimams ir mokymosi stiliams?

- Labai svarbūs prioritetai
- Vidutinis prioritetas

- Minimalus prioritetas
- Nenustatytas prioritetas

16. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip siūlome kelis mokymosi būdus arba lanksčias tvarkaraščio sudarymo galimybes, kad galėtume prisitaikyti prie įvairių besimokančiųjų profilių?

.....

17. Kaip suteikiame galimybę mokytis savarankiškai ir gauti individualizuotą pagalbą?

.....

3 etapas - vertinimas

1 kriterijus: Duomenų rinkimo metodai

18. Kiek veiksmingi ir tinkami yra vertinimo etape taikomi duomenų rinkimo metodai?

- Labai veiksminga ir tinkama
- Vidutiniškai veiksminga ir tinkama
- Minimaliai veiksminga ir tinkama
- Neveiksminga ir netinkama

19. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip naudojame apklausas, kad gautume grįžtamąjį ryšį iš besimokančiųjų ir suinteresuotųjų šalių?

.....

20. Kaip analizuojame dalyvių veiklos įrašus ir rezultatus?

.....

2 kriterijus: Vertinimo įtraukimas ir lygybė

21. Kokiu mastu vertinimo procesas užtikrina visų dalyvių įtraukimą ir teisingumą?

- Labai įtraukiantis ir sąžiningas
- Vidutiniškai įtraukiantis ir sąžiningas
- Minimaliai įtraukiantis ir sąžiningas
- Nėra įtraukiantis ir sąžiningas

22. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip vertinant mokiniams, turintiems konkrečių poreikių, užtikriname tinkamą pritaikymą?

.....

23. Kaip užtikrinti, kad vertinimo metodai netyčia nesudarytų nepalankių sąlygų kuriai nors konkrečiai grupei?

.....

3 kriterijus: skaidrumas ir komunikacija

24. Kiek skaidrus ir aiškus yra vertinimo procesas visoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant besimokančiuosius, pedagogus ir išorės partnerius?

- Labai skaidrus ir aiškus

- Vidutiniškai skaidrus ir aiškus
- Minimaliai skaidrus ir aiškus
- Neskaidrus ir neaiškus

25. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip iš anksto informuojame besimokančiuosius apie vertinimo kriterijus ir lūkesčius?

.....

26. Kaip visoms susijusioms šalims reguliariai teikiame naujausią informaciją apie vertinimo pažangą ir rezultatus?

.....

4 etapas - tolesni veiksmai

1 kriterijus: Veiksmų planavimas ir įgyvendinimas

27. Kiek kryptingai ir veiksmingai rengiame ir įgyvendiname veiksmų planus, skirtus nustatytoms tobulintinioms sritims ar naujiems tikslams įgyvendinti?

- Labai tikslinga ir veiksminga
- Vidutiniškai tikslinga ir veiksminga
- Minimaliai orientuotas ir veiksmingas
- Nesukoncentruota ir neveiksminga

28. Ar galite pateikti išsamaus veiksmų plano pavyzdį, kuriame būtų nurodytos konkrečios užduotys, atsakingi asmenys ir įgyvendinimo terminai?

.....

29. Kaip paskirstyti išteklius, kad būtų galima įgyvendinti nustatytus patobulinimus?

.....

2 kriterijus: pokyčių stebėseną

30. Kaip gerai sukūrėme įgyvendintų pokyčių stebėsenos ir pažangos stebėjimo mechanizmus?

- Labai gerai įsitvirtinęs
- Vidutiniškai įsitvirtinęs
- Minimaliai nustatytas
- Nenustatyta

31. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip reguliariai atliekame pažangos vertinimą, kad užtikrintume, jog suplanuoti patobulinimai būtų vykdomi tinkamai?

.....

32. Kaip naudojame pagrindinius veiklos rodiklius, kad galėtume įvertinti įgyvendintų pokyčių poveikį besimokančiųjų rezultatams?

.....

3 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas tolesnėje veikloje

33. Kokių mastu suinteresuotosios šalys aktyviai dalyvauja tolesniame procese, įskaitant jų dalyvavimą diskusijose ir analizėse?

- Aktyviai įsitraukęs
- Šiek tiek įsitraukęs
- Minimalus įsitraukimas
- Nedalyvauja

34. Ar galite pateikti pavyzdį, kaip rengiame reguliarius susitikimus ar forumus su suinteresuotosiomis šalimis, kad galėtume peržiūrėti pažangą?

.....

35. Kaip paskatinti pramonės partnerius aktyviai dalyvauti vertinant programos atnaujinimų aktualumą?

.....